

Termijnagenda 2023

versie 31 maart 2023

Inhoudsopgave

Overzicht (kalender 2023)	3
Overzicht (onderwerpen 2023)	4
1. Inleiding	6
1.1 Een nieuw begin	6
1.2 Doel en status	6
2. Het bestuurlijke gesprek in 2023	7
2.1 Het Bestuur	7
2.2 Platform Economie	8
2.3 Platform Ruimte	9
2.4 Platform Mobiliteit	10
3. Uitgelicht: P&C Cyclus in 2023	12
Verklaring van woorden en afkortingen	15

Overzicht (kalender 2023)

In onderstaand overzicht is inzichtelijk gemaakt op welke formele momenten de raden en Staten en de Raadtafel bij de P&C-cyclus op basis van de Samenwerkingsafspraken in ieder geval betrokken worden. Het is goed mogelijk dat hier in de loop van het jaar nog momenten bijkomen, al dan niet op advies van de Raadtafel.

Q	M	Onderwerp	behandeling	raden & Staten	deelregio	AV	Raadtafel	bestuur
	Feb	Verantwoording 2022	vaststellen					X
Q1	Mrt	Proces MRA Agenda 2024-2028	informatieverstrekking	X	X	X	X	X
	Mrt	Verantwoording 2022	meningsvorming / TKN			X		
	Apr	Voortgangsnota 2022 (concept)	informatieverstrekking	X	X	X	X	X
Q2	Jun	Voortgangsnota 2022 (W&O)	informatieverstrekking	X		X		X
	Jun	Begroting 2024 (proces)	vaststellen (en advies)			X	X	X
	nntb	Deelregionale sessies*	informatieverstrekking	X	X		X	
Q3	Sept	Inhoud MRA Agenda 2024-2028**	input	X	X	X	X	X
	nntb	Deelregionale sessies*	informatieverstrekking	X	X		X	
	Nov	Jaarplan 2024	vaststellen					X
Q4	Nov	Jaarplan 2024 (TKN)	informatieverstrekking	X		X		
	Dec	Samenwerkingsafspraken (evaluatie)	meningsvorming / afspraken			X		
	Dec	Termijnagenda 2024	informatieverstrekking	X	X	X	X	X

*in de meeste deelregio's van de MRA worden deelregionale sessies georganiseerd voor raads- en Statenleden. Ook MRA-onderwerpen komen aan de orde met als doel te informeren en het gesprek aan te gaan. Daarbij wordt in afstemming met de organisatoren van de deelregionale sessies gekeken naar welke wensen er zijn voor wat betreft onderwerpen. Uiteraard wordt ook gekeken naar wat op dat moment actueel of urgent is.

**komend jaar gaan we naar verwachting van start met het proces van de nieuwe MRA Agenda. Aan het begin worden alle deelnemers en hun raden en Staten geïnformeerd in hoe het proces er uit gaat zien, en zal de MRA Raadtafel gevraagd worden om advies over dit proces. Daarna zullen de deelnemers en hun raden en Staten vroegtijdig worden betrokken in het proces bij het inhoudelijke gesprek. Naar verwachting zal die stap kunnen worden gezet vlak na de zomer van 2023.

Voorlopig overzicht agendering 2023

Q	Onderwerp	MRA Agenda	Overleg
Q1	1e fase bedrijventerreinenstrategie (eerste set afspraken)	1.1, 1.2	PF ECO
	Strategische Agenda Toerisme (uitvoeringsafspraken)	2.6, 2.5	PF ECO
	Meerjarige afspraken over herstructurering / verduurzaming bedrijventerreinen (Projectbureau Herstructurering)	1.1, 1.2	PF ECO
	Onderwijs & Arbeidsmarkt	1.3	PF ECO
	Vorbereiding BO Leefomgeving voorjaar 2023	1 & 2 & 3	PF RUI
	Afstemming NOVEX verstedelijkingsstrategie / MRA, NOVEX Schiphol en NOVEX NZKG	1 & 2 & 3	PF RUI
	Planning bestuurlijke besluitvorming Rijk - Regio 2023	1 & 2 & 3	PF RUI
	Woondeal met het Rijk	2.1, 2.2	PF RUI
	Afst. regionale beleidsagenda's en bestuurlijke thema's	3.1, 3.2, 3.3	PF MOB
	Vertalen / implementeren MIRT afspraken	1 & 2 & 3	PF MOB
	Regionaal (duurzame) Mobiliteitsprogramma (RMP), MRA-electrisch, logistiek, Smart Mobility	3.1, 3.2, 3.3	PF MOB
	Vervoersarmoede	3.1, 3.2, 3.3	PF MOB
	Proces nieuwe MRA Agenda	0.1, 0.3, 0.5	BESTUUR
	Q2	Samenwerking MRA - Board	0.3, 1.1
Jaarplan 2024		0.5	PF ECO
Uitvoeringsstrategie versie 1.0 (verstedelijkingsstrategie)		1 & 2 & 3	PF RUI
Voortgang investeringsagenda		0.3, 1.1	PF ECO
Jaarplan 2024 en financiën		0.5	PF RUI
Evaluatie governance mobiliteit		3	PF MOB
Gebiedsplannen MTB		3	PF MOB
Vorbereiding Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL)		1 & 2 & 3	PF MOB
Vorbereiding Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL)		1 & 2 & 3	PF RUI
Rapportage Fiets		3.2	PF MOB
Provinciale Puzzels (verstedelijkingsstrategie)		1 & 2 & 3	PF RUI
Procedure voor vaststellen begroting 2024		1 & 2 & 3	BESTUUR
Operationalisatie 3 thema's samenwerkingafspraken		1 & 2 & 3	BESTUUR
Q3	1e fase bedrijventerreinenstrategie (uitwerking)	1.1, 1.2	PF ECO
	Terugkoppeling BO Leefomgeving en doorkijk BO MIRT	1 & 2 & 3	PF RUI

	Vertalen BOL afspraken	1 & 2 & 3	PF MOB
	Voortgang spoor & OV	3.1, 3.3	PF MOB
	Voorbereiding BO MIRT	1 & 2 & 3	PF MOB
	Voorbereiding BO MIRT	1 & 2 & 3	PF RUI
	Voortgang Verstedelijkingstrategie	1 & 2 & 3	PF MOB
	Voortgang Verstedelijkingstrategie	1 & 2 & 3	PF RUI
	Start evaluatie samenwerkingafspraken / overgangsjaar	0.3, 0.5	BESTUUR
Q4	Terugkoppeling BO MIRT	1 & 2 & 3	PF RUI
	Uitvoeringsagenda NOVEX-MRA	1 & 2 & 3	PF RUI
	BO MIRT	1 & 2 & 3	PF MOB
	Concept MRA Agenda 2024-2028	1 & 2 & 3	BESTUUR
	Begroting 2024	1 & 2 & 3	BESTUUR
	Jaarplan 2024	1 & 2 & 3	BESTUUR
	PM	PM	PF ECO

nb: de kolom 'MRA Agenda' bevat verwijzingen naar de bestuurlijke opdrachten en uitvoeringslijnen uit de MRA Agenda

1. Inleiding

1.1 Een nieuw begin

Eind 2021 traden de nieuwe Samenwerkingsafspraken voor de Metropoolregio Amsterdam in werking. Een vernieuwing van de wijze waarop alle deelnemers met elkaar samenwerken in de Metropoolregio Amsterdam: nieuwe bestuurlijke gremia, een verstevigde MRA-directie en nieuwe afspraken over bijvoorbeeld de wijze waarop de gemeenteraden en Provinciale Staten zijn betrokken. Het jaar 2022 dient als overgangsjaar, een jaar waarin we gezamenlijk de Samenwerkingsafspraken zo goed mogelijk implementeren, en bekijken of deze werken zoals bedacht of aanpassing wenselijk is. Het jaar 2023 wordt het eerste jaar waarin ook echt alle voorgenomen documenten en activiteiten hun plek krijgen en zich logisch en op de juiste momenten tot elkaar verhouden.

1.2 Doel en status van de Termijnagenda

De Termijnagenda is een nieuw document uit de Samenwerkingsafspraken. In de Termijnagenda staat op welke momenten gedurende het komende jaar de raden en Staten betrokken worden, en wordt inzichtelijk gemaakt welke onderwerpen (met welke bespreekpunten) het komende jaar op de agenda's staan van de verschillende bestuurlijke overleggen. Op deze wijze kunnen raads- en Statenleden zelf ruim op tijd het eigen gesprek tussen bestuurders en volksvertegenwoordigers lokaal, provinciaal of deelregionaal agenderen. Het document is ter informatie. Het is een dynamisch document dat met enige regelmaat wordt geactualiseerd. Naarmate het jaar vordert wordt het zicht op agendering steeds beter en kan de Termijnagenda worden aangevuld.

De MRA Raadtafel wordt om advies gevraagd of de vorm en opzet van de Termijnagenda voldoet aan de behoefte (en de verwachtingen), en of dat deze nog verder kan worden verbeterd. Dit gevraagd advies aan de Raadtafel zal jaarlijks plaatsvinden.

2. Het bestuurlijke gesprek in 2023

In dit hoofdstuk zal van de vier inhoudelijke bestuurlijke gremia (het Bestuur en de drie Platforms) inzichtelijk worden gemaakt welke onderwerpen het komende jaar belangrijk worden, wat daarbij de bespreekpunten zijn, en welke onderwerpen in welk kwartaal aan de orde zullen komen.

2.1 Het Bestuur

Het Bestuur komt op 4 november bijeen voor een heisessie, alwaar zij gaan bepalen hoe zij als Bestuur het verschil willen gaan maken voor de Regionale Samenwerking. Daar kunnen onderwerpen uit voortkomen die het komende jaar belangrijk worden op de agenda van het Bestuur. Ten tijde van het schrijven van deze Termijnagenda is de heisessie nog niet geweest, en zijn de uitkomsten nog niet bekend. De punten die hieronder zijn genoemd worden dus op korte termijn aangevuld.

Operationalisatie van de drie thema's – in de samenwerkingsafspraken zijn drie thema's opgenomen die als doel hebben om focus te geven aan het bestuurlijk gesprek, het maken van integrale afwegingen te bevorderen en de externe profilering te versterken. Het komende jaar gebruiken we om de drie thema's goed te operationaliseren. Ook in relatie tot de werkzaamheden van aanpalende organisaties (zoals de ROM Inwest, Horizon Flevoland, de Economic Board Flevoland en de Amsterdam Economic Board). Dit is tevens een bouwsteen voor de nieuw op te stellen MRA Agenda voor 2025 – 2028 (zie punt hieronder)

Voorbeelden van bespreekpunten die hierbij aan de orde komen:

- Wat verstaan we precies onder 'menselijke maat', en welke aspecten daarvan laten we nu nog liggen die we eigenlijk wel zouden moeten oppakken?
- Op welke manier kunnen de thema's helpen om de doelstellingen die behoren bij de uitvoeringslijnen uit de MRA Agenda integraler te benaderen?

Start traject nieuwe MRA Agenda (en verstevigen triple-helix samenwerking) – het opstellen en vaststellen van een nieuwe MRA Agenda is een uitgebreid en interactief proces dat enige tijd in beslag neemt: als we eind 2024 een vastgestelde MRA Agenda willen hebben moeten we daarvoor komend jaar aan dit traject beginnen. Daarbij is een van de uitdagingen hoe we als overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen beter zicht kunnen krijgen op elkaars belangen en doelen, en waar wenselijk hier beter in elkaars verlengde kunnen werken.

Voorbeelden van bespreekpunten die hierbij aan de orde komen:

- Welke inhoudelijke onderwerpen en doelen vinden we belangrijk voor de komende vier jaar?
- Welke onderwerpen vragen om bestuurlijke keuzes (en dus afstemming), en welke onderwerpen zijn meer 'going concern'?
- Wat zijn de doelstellingen van onze deelnemers en deelregio's, en hoe verhouden die zich tot doelstellingen op schaal van de MRA?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat triple helix partners zich ook inzetten voor de doelstellingen die we als samenwerkende overheden hebben, en wat kunnen we zelf doen om bedrijven en onderwijsinstellingen te helpen bij de doelen die zij hebben (voor zover die in het verlengde liggen van onze eigen doelstellingen)?

2.2 Platform Economie

Voor 2023 ligt het hoofddoel van de activiteiten van het Platform Economie bij de onderstaande onderwerpen. Hierbij moet worden opgemerkt dat de uitgangspunten van de 'brede welvaart' nadrukkelijker dan voorheen onderdeel zullen zijn van het regionaal-economisch beleid.

Talentontwikkeling (Onderwijs & Arbeidsmarkt) – de knellende tekorten op de arbeidsmarkt zijn van grote invloed op de economische dynamiek én de regionale transitie-ambities. In 2023 willen we als MRA, de vervolgstappen zetten in het bevorderen van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, door het versterken van de samenwerking tussen overheden enerzijds en bedrijfsleven en onderwijsinstellingen anderzijds. Specifieke aandacht hierbij ook voor het verder inzetten van de verschillende instrumenten op het gebied van 'leven lang ontwikkelen'

Het aanjagen van de grote transitie in de circulaire economie – De omslag naar een circulaire economie verloopt in de meeste sectoren traag, ondanks het feit dat we ook de in MRA steeds meer ondernemers zien die zich richten op een circulair productieproces en/of duurzame producten. Als overheden zijn we – via het programma circulaire inkoop en circulaire textiel - zelf actief om zo de markt nieuwe impulsen te geven. In 2023 zullen we deze trajecten verder intensiveren en nieuwe activiteiten met het regionaal bedrijfsleven opstarten. In samenwerking met de Amsterdam Economic Board, de Economic Board Flevoland, Horizon Flevoland en ROM InWest willen we de Metropoolregio sterker positioneren als 'circulaire hotspot'. De circulaire economie heeft ook ruimtelijke consequenties die hun doorvertaling moeten krijgen in nieuwe Plabeka-afspraken en de Verstedelijkingsstrategie.

Ruimte voor werklocaties (ook irt de Verstedelijkingsstrategie) – Steeds signifikanter worden de komende tekorten voor werklocaties (zeker ook irt de circulaire economie, die zich lang niet altijd eenvoudig laat mengen met woonfuncties). In 2023 zal de Regionale Bedrijventerreinenstrategie – in samenspraak met het Platform Ruimte en binnen de kaders van de rijk-regio afspraken in de Verstedelijkingsstrategie – opgesteld worden.

Intensiveren triple-helix samenwerking – mede naar aanleiding van het rapport van de RABO-bank en de MRA Investeringsagenda/Transitie-versneller zijn de MRA-directie en de Amsterdam Economic Board een traject gestart voor een verdere intensivering van de triple helix samenwerking. Daarbij willen we ook – in overleg met de deelregio's en aansluitend op de 'regionale profielen' – onderzoeken op welke wijze we de triple helix samenwerking in de deelregio's kunnen optimaliseren én meer thematische triple helix verbanden (helpen) ontwikkelen. Doel is om via deze netwerken de noodzakelijke investeringen in een duurzame en innovatieve economie te organiseren.

2.3 Platform Ruimte

Voor 2023 ligt het hoofddaccent van de activiteiten van het Platform Ruimte bij de onderstaande onderwerpen.

BO Leefomgeving en BO MIRT – het in MRA verband voorbereiden van besluitvorming in het BO Leefomgeving in het voorjaar en het BO MIRT in het najaar. In het BO MIRT en het BO Leefomgeving worden afspraken tussen het Rijk en de MRA vastgelegd op het gebied van mobiliteit en Ruimtelijke Ordening. Besproken wordt onder andere wat de MRA-insteek is in de onderhandelingen en welke punten op de agenda worden gezet. Zo heeft de MRA afgelopen periode ingezet op een programmatische aanpak van de inzet van geld voor mobiliteit gekoppeld aan woningbouw. Gezien de verschillende knelpunten bij woningbouwgebieden zijn er veel onzekerhede of een project door kan gaan of niet. Het kunnen schuiven van middelen kan dan bijdrage aan inzet op die projecten die het meest kansrijk zijn. Samen met het Rijk voeren we nu een onderzoek uit naar de mogelijkheden en onmogelijkheden om hier invulling aan te geven. We verwachten dat het gesprek hierover in het BO Leefomgeving van 2023 wordt gevoerd. Daarnaast blijft vanuit het platform Ruimte de insteek om aandacht te vragen voor het alle randvoorwaarden die gekoppeld zijn aan woningbouw. Het gaat om het realiseren van complete steden. Waarbij we bij het Rijk aandringen om te komen tot een meer integrale aanpak.

NOVEX – afstemming tussen de vijf NOVEX-gebieden (MRA/Verstedelijkingsstrategie, NZKG, Schiphol, Groene Hart en de Lelylijn) en de provinciale regierol. Met de RO-brief van Hugo de Jonge is duidelijk geworden dat in de MRA vijf NOVEX-gebieden liggen. Ook is de regie voor de ruimtelijke puzzel bij de provincies gelegd. De Verstedelijkingsstrategie is de NOVEX MRA en biedt een kader voor de uitvoering in de andere NOVEX-gebieden. Binnen het platform Ruimte wordt de afstemming tussen en informatievoorziening over de verschillende NOVEX-gebieden georganiseerd Dit betekent dat de ontwikkelingen binnen de vier NOVEX-gebieden (NZKG, Schiphol, Groene hart en de Lelylijn) worde gedeeld binnen het platform en worden getoetst aan de doelstellingen van de verstedelijkingsstrategie.

Uitwerking van de Verstedelijkingsstrategie – het verder uitwerken van de verstedelijkingsstrategie, met als belangrijke onderdelen hiervan:

- 1) De ombuigen van de Strategie binnen de NOVEX-aanpak waarbij gewerkt wordt aan een uitvoeringsprogramma en een regionale investeringsstrategie.
- 2) Inhoudelijke uitwerking van de verschillende onderdelen die mede onder de Verstedelijkingsstrategie vallen, zoals klimaatadaptatie, landschap, sociaal/economische onderdelen en energie.

In het platform Ruimte zullen de uitkomsten van de inhoudelijke uitwerkingen besproken worden en zal worden gekeken wat dit betekent voor de Verstedelijkingsstrategie als geheel.

2.4 Platform Mobiliteit

Voor 2023 ligt het hoofddaccent van de activiteiten van het Platform Mobiliteit bij de onderstaande onderwerpen.

Mobiliteitstransitie versterken – In samenhang met de Verstedelijkingsstrategie wordt met het Rijk ingezet op de schaa sprong, de bereikbaarheid van de poly-centrische steden en Amsterdam en worden de principes van het Multimodaal Toekomstbeeld uitgewerkt in alle deelregio's. Hierbij gaat het om de fysieke infrastructuur, het mobiliteitsnetwerk en de knooppunten, maar ook de verschillende maatregelen die in de coalitie-akkoorden en beleidsagenda's zijn opgenomen.

Slimme en Duurzame mobiliteit – het Regionale (duurzame) Mobiliteits Programma (RMP) voor de MRA, dat voortkomt uit het Klimaatakkoord, fungeert als een regionale paraplu m.b.t. de duurzame mobiliteit. Doelstellingen en beoogde maatregelen zijn in 2021 in een menukaart vastgelegd en worden nu geïmplementeerd en gemonitord. Er vindt continu

afstemming met programma's als MRA Elektrisch, Smart Mobility en Samenwerkingsagenda Logistiek. De voortgang wordt geagendeerd. Elektriciteitscongestie vormt een uitdaging.

Fiets – Het gebruik van de fiets wordt onverminderd en no regret gestimuleerd en gefaciliteerd. De doorontwikkeling van het MRA Fietsrouten netwerk blijft aandacht vragen evenals de samenwerking met het Rijk vanuit het Nationaal Programma Toekomstbeeld Fiets. Stimulering van werkgevers en werknemers vindt plaats vanuit de gebiedsaanpak Gedragsstimulering en met het Green Deal project Fietsmetropool wordt met private partners gewerkt aan het verbeteren van allerlei fietsvoorzieningen.

3. Uitgelicht: P&C Cyclus in 2023

In 2023 is de planning voor de verschillende documenten uit de P&C Cyclus als volgt:

Verantwoording 2022 (en 2021)

- De Verantwoording over 2022 (en in dit geval ook 2021) is vastgesteld in het Bestuur van 24 februari, en ter kennisname verzonden naar alle deelnemers op 21 maart.

Voortgangsnota 2022

- De Voortgangsnota over 2022 is in concept vastgesteld in de AV van 24 maart 2023. De Raadtafel heeft op 7 maart een advies afgegeven over de opzet van de Voortgangsnota, en in haar eerdere advies over de Termijnagenda geadviseerd om zowel de Termijnagenda als de Voortgangsnota in ieder geval voor de eerste maal ook procedure van wensen en opvattingen te hanteren.
- De Voortgangsnota over 2022 zal daarom op maandag 3 april worden verzonden naar alle deelnemers zodat zij wensen en opvattingen kunnen indienen. De deadline voor het aanleveren van wensen en opvattingen is vrijdag 9 juni om 12.00 uur.
- De wensen en opvattingen voor de Voortgangsnota zullen vervolgens (voorzien van een advies van het Bestuur over hoe om te gaan met de betreffende wens of opvatting) worden besproken in de Algemene Vergadering van 23 juni
- Op vrijdag 30 juni zal de (eventueel naar aanleiding van de ingekomen wensen en opvattingen) gewijzigde versie van de Voortgangsnota met daarbij een nota van beantwoording worden verzonden naar alle deelnemers

Termijnagenda 2023

- De wensen en opvattingen voor de Termijnagenda 2023 zijn besproken in de AV van 24 maart 2023. De aangepaste versie zal naar alle deelnemers verzonden worden op 31 maart, tezamen met de nota van beantwoording, en het vergaderschema voor 2023
- Eventuele actualisaties van de Termijnagenda voor 2023 worden meegezonden met het maandelijkse bericht aan raden en Staten, en tevens verzonden naar de leden van de AV en het Bestuur

Begroting 2024

- In de AV van 24 maart heeft de AV-opdracht gegeven aan het Bestuur om een procedure uit te werken voor de vaststelling van de Begroting voor 2024
- Deze procedure zal worden vastgesteld in de AV van 23 juni
- Na vaststelling van de procedure worden de verdere stappen inzichtelijk

Jaarplan 2024

- In het Bestuur van 10 november zal het Jaarplan voor 2024 worden vastgesteld. Input hiervoor wordt gegeven door de Platforms (Economie, Ruimte, Mobiliteit), die deze input bespreken in hun BO's van 12 en 13 oktober.
- Na vaststelling van het Jaarplan voor 2024 wordt het Jaarplan op de website geplaatst, en ter kennisname verzonden aan alle deelnemers bij de stukken voor de Algemene Vergadering van 20 december.

Termijnagenda 2024

- De termijnagenda voor 2024 wordt vastgesteld in het Bestuur van 1 december
- Afhankelijk van de bevindingen naar aanleiding van de procedures voor wensen en opvattingen voor de Termijnagenda van 2023 en de Voortgangsnota voor 2022 wordt bekeken of voortaan de procedure voor wensen en opvattingen voor deze documenten gehandhaaft blijft.
- Mocht de procedure voor wensen en opvattingen gehandhaaft blijven, dan wordt na het Bestuur van 1 december de Termijnagenda voor 2024 vrijgegeven voor wensen en opvattingen. Deze worden vervolgens besproken in de AV van Q1 2024.
- Mocht niet langer gekozen worden voor een procedure van wensen en opvattingen, dan wordt de Termijnagenda voor 2024 na vaststelling in het Bestuur van 1 december ter kennisname verzonden naar alle deelnemers. Eventuele actualisaties van de Termijnagenda 2024 worden op de website verplaatst en verspreid via het reguliere bericht aan raden en Staten

Samenwerkingsafspraken

- In Q3 en Q4 gaan we de invoering van de samenwerkingsafspraken evalueren. Een voorstel voor het proces hiertoe zal besproken worden in de Algemene Vergadering van 29 september.
- Afspraken over bevindingen uit de evaluatie zullen worden besproken in de Algemene Vergadering van 20 december.

MRA Agenda en Meerjarenbegroting 2024-2028

- In de Algemene Vergadering van 24 maart is opdracht gegeven om de MRA Agenda voor 2024-2028 en de bijbehorende Meerjarenbegroting op te gaan stellen.

- Hiermee wordt in 2023 gestart, en wordt het proces gehanteerd zoals dat is afgesproken in de procesnotitie die in de AV van 24 maart is vastgesteld
- Pas in de loop van 2024 zal de MRA Agenda 2024-2028 vastgesteld worden en start de uitvoering.

Verklaring van woorden en afkortingen

Amsterdam Economic Board (Board) – een samenwerkingsverband tussen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen in de Metropoolregio Amsterdam (zie <https://amsterdameconomicboard.com>). De **Economic Board Flevoland** is de variant voor de provincie Flevoland.

Algemene Vergadering (AV) – een bestuurlijk overlegorgaan van de Metropoolregio Amsterdam. Alle deelnemers van de MRA voordigen een bestuurder naar keuze af naar de AV. De Algemene Vergadering (AV) is het algemeen bestuur van de MRA. Zij controleert het bestuur en is de primaire link met de deelnemers.

Bedrijventerreinenstrategie – een ruimtelijk-economische strategie op schaal van de MRA, waarin regionaal afgestemd wordt over de benodigde ruimte voor bedrijven in de MRA

Bestuur – een bestuurlijk overlegorgaan van de Metropoolregio Amsterdam. Het Bestuur bestaat uit de burgemeester van Amsterdam, de CdK's van beide provincies, en zeven wethouders, verspreid afkomstig uit een van de inhoudelijke platforms. Het Bestuur is het dagelijks bestuur van de MRA, en stuurt op de uitvoering van de samenwerking.

Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) – een overleg tussen het Rijk en de regio's, waarin afspraken worden gemaakt over de ontwikkeling van de MRA

Brede Welvaart – een begrip van welvaart waarin breder wordt gekeken dan sec de materiele welvaart, maar waar bijvoorbeeld ook rekening gehouden wordt met zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, enzovoort.

Deelnemers – de aan de MRA-samenwerking deelnemende gemeenten, provincies en de Vervoerregio Amsterdam

Deelregio's – de Metropoolregio Amsterdam is opgebouwd uit zeven deelregio's: Amsterdam, Zaanstreek-Waterland, Amstelland-Meerlanden, Zuid-Kennemerland, Almere-Lelystad, Regio Gooi- en Vecht en de IJmond

Governance – de wijze waarop een samenwerking, proces of project wordt aangestuurd

Herstructurering (bedrijventerreinen) – het opnieuw inrichten of opwaarderen van bestaande (vaak verouderde) bedrijventerreinen om de economische of ruimtelijke waarde te vergroten, al dan niet gepaard gaande met het inpassen van nieuwe functies

Investeringsagenda – een agenda waarin voor bepaalde thema's of projecten inzichtelijk wordt gemaakt welke publieke en private investeringen nodig zijn om de beoogde doelen te behalen.

Jaarplan – een sturingsdocument voor het MRA Bestuur, waarin zowel inhoudelijk als financieel inzichtelijk is gemaakt wat voor het komende jaar is voorzien aan activiteiten en beoogde resultaten

Metropoolregio Amsterdam (MRA) – een samenwerkingsverband (zie ook 'deelnemers'), en een geografisch gebied (bestaande uit het gebied van de deelnemende gemeenten)

MIRT – Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport; een overlegstructuur tussen het Rijk en de regio om afspraken te maken over de genoemde onderwerpen.

MRA Agenda – het inhoudelijk kader waarin we als samenwerkende overheden in de MRA elke vier jaar onze doelstellingen en beoogde resultaten vastleggen. Deze wordt door alle deelnemers vastgesteld.

MRA Directie – de kern van het ambtelijke netwerk dat de regionale samenwerking ondersteunt. De medewerkers van de MRA Directie worden 'om niet' ter beschikking gesteld door de deelnemers en zijn veelal een gedeelte van hun tijd werkzaam voor de MRA Directie en een deel van de tijd voor de moederorganisatie.

MTB – Multimodaal Toekomst Beeld: een toekomstbeeld waarin voor verschillende vervoersmodaliteiten is uitgewerkt wat onze stip op de horizon is als samenwerkende overheden

NOVEX – Nationale Omgevingsvisie Extra: de NOVEX is in feite de verdere uitwerking van de Verstedelijkingsstrategie, waarin voor elk van de vijf in de MRA gelegen NOVEX-gebieden plannen worden gemaakt voor hoe hier de verstedelijkingsstrategie uit te werken.

Operationalisatie – uitwerking van hoe een bijvoorbeeld een afspraak, strategie, of beoogd doel in de praktijk zal worden uitgevoerd.

P&C Cyclus – Planning & Control Cyclus: een cyclus (vierjaarlijks en jaarlijks) waarin eerst inzichtelijk wordt gemaakt welke acties en resultaten voor een bepaalde (toekomstige) periode zijn voorzien en welke begroting daarbij nodig is, en waarin vervolgens nadien inzichtelijk wordt gemaakt wat daarvan terecht is gekomen.

Platform – een vast terugkerend bestuurlijk overleg van de Metropoolregio Amsterdam over een specifiek inhoudelijk onderwerp. In de MRA hebben we drie platforms: een voor Ruimte, een voor Economie en een voor Mobiliteit

Polycentrisch Model – een model voor de verstedelijking van de MRA, dat uitgaat van een centrumgemeente (Amsterdam) en meerdere kleinere centrumgemeenten daaromheen (bijvoorbeeld Amstelveen, Lelystad of Haarlem) die gezamenlijk een samenhangend geheel vormen

Portefeuillehouders Overleg (PHO) – een tijdelijk bestuurlijk overleg van de Metropoolregio Amsterdam over een specifiek inhoudelijk onderwerp, dat op basis van actualiteit of urgentie bijeenkomt ten einde bepaalde doelen te bereiken of af te stemmen over zich voordoende problemen. Op dit moment zijn er PHO's voor Bouwen & Wonen, Erfgoed, Kunst en Cultuur, en Sociaal. In het verleden waren er ook PHO's voor Duurzaamheid en Landschap.

Raadtafel – een adviesorgaan voor de Metropoolregio Amsterdam, waarin raads- en Statenleden vanuit alle deelnemers zitting hebben. De Raadtafel kan gevraagd en ongevraagd advies geven op processen in de MRA, en dan met name op hoe raden en Staten daar goed op aangehaakt kunnen worden. Zijn geven nooit inhoudelijk advies.

RMP - het Regionale (duurzame) Mobiliteits Programma (RMP) voor de MRA, dat voortkomt uit het Klimaatakkoord, fungeert als een regionale paraplu m.b.t. de duurzame mobiliteit

ROM (Inwest) – de regionale ontwikkelingsmaatschappij voor het Noord-Hollandse deel van de Metropoolregio Amsterdam. **Horizon Flevoland** is de variant voor de provincie Flevoland.

Samenwerkingsafspraken – het kaderdocument waarin de samenwerkende overheden in de MRA met elkaar vastleggen hoe zij met elkaar samenwerken. Wordt elke vier jaar geactualiseerd.

Schaalsprong (OV) – een opschaling en uitbreiding van het openbaar vervoer(snetwerk) die nodig is om de verdere groei van de MRA mogelijk te maken

Smart Mobility – slimme en innovatieve toepassingen om de mobiliteit van mensen of goederen te bevorderen

Termijnagenda – een informatief document om voor raden en Staten in de Metropoolregio Amsterdam inzichtelijk te maken welke onderwerpen wanneer in welke bestuurlijke overleggen aan de orde komen, om ze zo beter in staat te stellen hierover het gesprek te voeren met de bestuurders die hun gemeente/ provincie vertegenwoordigen in die gremia.

Triple Helix Samenwerking – de samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen. Tegenwoordig wordt ook vaak gesproken over quadruple helix samenwerking; dan worden de sociaal-maatschappelijke instellingen ook betrokken

Verantwoording - een sturingsdocument voor het MRA Bestuur, waarin zowel inhoudelijk als financieel inzichtelijk is gemaakt welke acties het afgelopen jaar zijn uitgevoerd, en wat dat heeft opgeleverd aan resultaat

Verstedelijkingsstrategie – een strategie die de MRA samen met het Rijk heeft opgesteld voor de toekomstige verstedelijking van de MRA, met daarin ook afspraken over de inzet hiervoor van Rijk en regio.

Vervoerarmoede – het door stijgende prijzen van vervoer armer worden van delen van de bevolking. Naar mate de prijzen van vervoer hoger worden, gaat een steeds groter deel van het inkomen op aan het bekostigen van vervoer, wat voor mensen met een laag inkomen lastiger te dragen is dan mensen met een hoog inkomen.

Voortgangsnota - een informatief document om voor raden en Staten in de Metropoolregio Amsterdam inzichtelijk te maken welke acties het afgelopen jaar zijn uitgevoerd, en wat dat heeft opgeleverd aan resultaat, om ze zo beter in staat te stellen hierover het gesprek te voeren met de bestuurders die hun gemeente/ provincie vertegenwoordigen in die gremia.